

215/28. XII. 18V

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Параскева Стаменова, дмн

на дисертационния труд на д-р Петър Ангелов Дамянов
” Кардиоваскуларни автономни нарушения при множествена склероза”
за присъждане на образователна и научна степен ” Доктор”

Научен ръководител: Проф. д-р Иван Миланов, дмн

На основание Заповед № РК 36-2703/ 28.11.2018 г. на Ректора на Медицински
Университет, София

Представената ми за становище дисертация е написана на 144 страници и е добре структурирана, съобразно изискванията. Дисертационният труд е онагледен с 36 фигури, 24 таблици и 3 приложения.

Дисертационният труд се отнася до един актуален научен проблем, свързан с автономните нарушения при МС, които са чести, но клиничното значение на кардиоваскуларните нарушения не е добре проучено и все още не е напълно изяснено. Литературният обзор показва съвременното състояние на разработваната от дисертанта тема и отличната му осведоменост. В изводите от прегледа на световната литература д-р Дамянов подчертава, че резултатите от проучванията на кардиоваскуларната дисфункция при МС са хетерогенни и противоречиви. Все още не достатъчно изяснена е и предполагаемата връзка на кардиоваскуларната дисфункция със синдрома на умора при МС. Провеждането на целенасочена комплексна оценка на кардиоваскуларните нарушения при МС при достатъчен брой болни и различни диагностични автономни методи, които точно определят вида на автономната дисфункция, определя актуалността и значимостта на темата. От тук следва и целта на

дисертационния труд - да се определи честотата и тежестта на кардиоваскуларните автономни нарушения при болни с множествена склероза, да се проучи връзката на кардиоваскуларната дисфункция със синдрома на умора и да се потърси корелация между броя и локализацията на демиелинизиращите лезии в ЦНС с резултатите от кардиоваскуларните автономни тестове. Поставените пет основни задачи напълно покриват поставената цел. Методичните подходи са съвременни и адекватно подбрани и съответстват на поставените цел и задачи. Те се базират на комплексно изследване на кардиоваскуларните функции при МС чрез използването на класически кардиоваскуларни тестове и определяне на вариабилността на сърдечната честота със спектрален анализ.

Д-р Дамянов е изследвал общо 91 пациента с МС и 67 клинично здрави контроли, които са подбрани съобразно стриктни включващи и изключващи критерии. Общият брой изследвани болни и контроли напълно удовлетворява нуждите на дисертационния труд. Дисертантът е представил резултатите от собствените си проучвания на 45 стр. и обсъждането им в следващите 15 стр.

Детайлно е изследвана честотата на субективните автономни симптоми чрез въпросника COMPASS 31-BG и са определени вида (симпатикова или парасимпатикова) и честотата на кардиоваскуларната дисфункция при болните от изследването със стандартизирани кардиоваскуларни тестове. Проучена е зависимостта на установените кардиоваскуларни нарушения от формата, продължителността и тежестта на МС.

Представлява интерес анализа на резултатите според наличието или липсата на ортостатичния интолеранс при пациентите. Много впечатляващи са данните за връзка на синдрома на умора при МС с нарушената симпатикова функция.

Дисертационният труд е оформен добре в рамките на общоприетите правила и изводите отговарят адекватно на резултатите от проведените изследвания и дискусията. На базата на получените резултати са представени 11 извода и 5 приноса, които приемам. Приносите в дисертационният труд имат както теоретичен, така и приложен характер.

Във връзка с дисертацията са публикувани 6 статии, 1 от които в списание с импакт фактор. Д-р Дамянов е приложил списък с библиография от 305 научни публикации – 11 на кирилица и 294 на латиница.

Представената ми за становище научна разработка има всички качества на завършен дисертационен труд и допълва неврологичната литература в България. Той притежава според мен всички качества и отговаря напълно на изискванията за присъждане на образователната и научна степен ” Доктор”, поради което убедено предлагам на членовете на Научното жури да гласуват положително за присъждането ѝ на д-р Дамянов.

11.12.2018

Изготвил становището:

Проф. д-р П. Стаменова, дмн

